

NOTAT

Til: Lokal- og fylkesforeningene
Sakstittel: **HØRINGSNOTAT – INNSPILL TIL SAK OM
FYLKESAMMENSLÅING**

Bakgrunn

Ny fylkesinndeling i Norge ble implementert 1.1.2020.

Landsstyret har som forberedelse til landsmøtet 2021 valgt å foreløpig innstille på at dagens fylkesstruktur i N.K.S. opprettholdes også i kommende landsmøteperiode, og at saken sendes på høring i hele organisasjonen som grunnlag for endelig innstilling til landsmøtet 2021.

I denne høringen, ber vi om tilbakemelding på om saken er tilstrekkelig belyst, og hvis ikke, hvilke områder som bør utredes videre.

Landsstyret behandlet i 2018 saken om fylkessammenslåing etter at Stortinget vedtok å endre fylkesstrukturen i Norge. Saken ble sendt på høring til de berørte fylker (15 av 19 fylkesforeninger). Landsstyret la frem en innstilling til landsmøtet om at organisasjonen skal følge den politiske-administrative strukturen slik vedtektene tilsier. Landsmøtet 2018 vedtok ved akklamasjon at saken om fylkessammenslåing skulle utsettes å behandles til Landsmøtet 2021. Landsstyret innvilget etter landsmøtet 2018 søknader fra de berørte fylkesforeningene om å fravike den administrative fylkesinndeling frem til landsmøtet 2021. Alle fylkesforeninger i N.K.S. har nå navn med geografisk tilsnitt i tråd med de vedtatte regionene.

Norske Kvinners Sanitetsforening har en godt utbygd organisasjonsstruktur, med 19 fylkesforeninger som ledes av et fylkesstyret valgt av lokalforeningene. Fylkesstyret er et bindeleddet mellom lokalforeningene og sentralleddet, og skal følge opp til sammen 620 lokalforeninger og sikre implementering av organisasjonens vedtak. N.K.S. er i henhold til vedtektene inndelt i fylkesforeninger. Vedtektenes § 11-1 som beskriver organisasjonens inndeling ble vurdert juridisk i forkant av Landsmøtet 2018. Utredningen konkluderte med at «fylkesforening» forstås som den til enhver tid vedtatte politisk-administrative inndelingen for landet for øvrig. § 11-1 åpner dog for at landsstyret kan fravike dette.

Oppsummering av tidligere innspillsrunder i regi av fylkesstyrene i de berørte fylkene

Alle berørte fylker gjennomførte sonderingsmøter i 2019 som oppfølging av Landsmøtets vedtak i 2018. Hensikten var å se på grunnlaget for samarbeid og eventuell sammenslåing. Det var god dialog i møtene som bidro til at fylkesforeningene ble bedre kjent med hverandre, herunder aktiviteter og økonomi. Følgende punkter ble diskutert i sonderingsmøtene:

- Geografiske avstander mellom foreninger i et fremtidig sammenslått fylke som blir fremhevet av flere som en utfordring
- Hvordan håndtere ulikhet i økonomi mellom potensielt sammenslåtte foreninger
- Hvordan samarbeide opp mot fylkesmannen i fht beredskap og Heimevernet som er de offentlige instanser fylkene må forholde seg til fremover etter sammenslåingen

- Betydningen av å involvere lokalforeningene fremover i prosessen, bl a. under fylkesårsmøtene
- Planlegging av felles fremtidige samarbeidsområder, som f.eks. konferanser, informasjonsmøter osv.
- Muligheter for å lære av hverandre fremover
- Om det behov for ytterligere ansattressurser for å kunne håndtere ansvaret med å tilrettelegge overfor lokalforeningene dersom fylkene blir støttet som konsekvens av en eventuell sammenslåing

Oppsummert var inntrykket at de fleste fylkesforeningene opplevde sonderingsmøtene som positive og at de har bidratt til å legge et godt grunnlag for videre samarbeid.

Status regionreformen

Landsmøtet 2018 ba i sitt vedtak om at landsstyret følger implementeringen av regionreformen. Ny regioninndeling i Norge ble vedtatt og implementert fra 1.1.2020 og Norge har i dag 11 fylkeskommuner og 10 fylkesmannsembeter. Fylkeskommunen og fylkesmann er sentrale samarbeidspartnere for N.K.S. hva gjelder beredskap men også innenfor folkehelse, og fylkeskommunen har fått ansvar for en rekke tilskuddsordninger.

Vedlagt saken er oversikt som viser fylkeskommuner, fylkesmenn, N.K.S. inndeling herunder antall lokalforeninger tilhørende hvert fylkesledd og medlemmer.

Beredskapsarbeidet

Den lokale beredskapen i Norge er organisert som et samarbeid mellom politiet, forsvar, kommunene, fylkeskommunen og de lokale organisasjonene. Sammen har de ansvaret for at lokalsamfunnet er forberedt på å møte uventede og kritiske situasjoner. Hver enkelt kommune og fylkeskommune har gjennom egen forskrift om beredskap et selvstendig ansvar for fastsettelse og oppdatering av beredskapsplanen, og at det gjennomføres sårbarhet- og risikoanalyser som grunnlag for beredskapsplan. N.K.S. må sammen med andre beredskapsorganisasjoner sikre en enhetlig rapporterings- og styringslinje til beredskapsstatene. Over 320 lokalforeninger har et beredskapssamarbeid med sin kommune og påvirkes ikke spesielt av regionreformen.

På fylkesnivå, har de 19 fylkesforeningene i dag en fylkesberedskapskontakt, valgt/utpekt av fylkesårsmøtet. Oppgaven er å følge opp beredskapsaktiviteten i eget fylke og blant egne lokalforeninger, ha samlinger/opplæring, og er et bindeledd opp mot sekretariatet og landsstyret.

Fylkesmannens beredskapsråd er fylkesmannens møteplass for gjensidig orientering om beredskap. Her deltar alle aktørene, herunder frivillige organisasjoner. I krisesituasjoner er rådet fylkesmannens forum for rådgiving og samordning av innsats. N.K.S. har plass i fire fylkesberedskapsråd sammen med en rekke andre aktører fra frivillig og offentlig sektor. N.K.S. må avklare i sammenslåtte fylker hvem som stiller i fylkesberedskapsrådet på vegne av det aktuelle fylke.

Fylkestyrets rolle

Fylkesleddet i organisasjonen er et koordinerende og administrativt ledd mellom lokalforeningene og Landsstyret. Det er både fordeler og ulemper ved at N.K.S. følger den vedtatte regioninndelingen. En reduksjon i antall fylkesledd i N.K.S. innebærer et betydelig større andel lokalforeninger pr fylke. Samtidig vil en ny struktur kunne bidra til å fremme vekst og utvikling, skape nye relasjoner og fremme nye arbeidsmåter. Pandemien har bidratt til å redusere geografiske avstander gjennom økt bruk av digitale møteplasser. Samtidig vet vi at det fortsatt er foreninger i N.K.S. som ikke bruker digitale verktøy og digitale møteplasser aldri kan erstatte de fysiske møteplassene.

Færre fylkesforeninger gir imidlertid økte økonomiske ressurser på bakgrunn av medlemskontingentinnbetalingen i regionen. Dette kan igjen gi en mulighet for bedre koordinering av ressursene og arbeidsoppgavene på fylkesnivå til det beste for lokalforeningene. Det er en mulighet for nye sammenslåtte fylkestyrer nedsetter regionale arbeidsutvalg som følger opp lokalforeninger for å kompensere for avstand og sikre lokal kunnskap innenfor sammenslått fylke.

Sammensetning styrende organer

Landsstyret er organisasjonens høyeste organ mellom landsmøteperiodene og er sammensatt av fylkeslederne, til sammen 19 fylkesledere og sentralstyrets medlemmer som er direktevalgt av Landsmøtet, totalt 26 medlemmer. Fylkestyret velges av årsmøtet, og består av leder, nestleder og inntil 5 styremedlemmer, samt varamedlemmer. Det vurderes ikke som aktuelt å endre vedtektene som regulerer sammensetning av fylkestyret, landsstyre og landsmøtet som følge av en eventuell endring i antall fylkesforeninger.

Videre prosess

Landsstyret har foreløpig innstilt på at dagens fylkesinndeling opprettholdes. Det innebærer at fylkesforeningene kan søke landsstyret om å fravike gjeldene bestemmelse regulert i § 11-1. Denne muligheten innebærer at N.K.S. opprettholder dagens praksis, samtidig som det åpner for at fylkesforeninger som ser det hensiktsmessig og ønsker dette, starter prosessen med sammenslåing. Det anbefales derfor at dagens vedtekter som åpner for å fravike bestemmelsen om å følge de politisk-administrative grensene, opprettholdes. Dette vil bidra til at fylkesforeninger som ser seg tjent med sammenslåing, har mulighet til det.

Om landsmøtet vedtar at organisasjonen skal følge den administrative struktur, legges det til grunn implementering etter landsmøtes vedtak, altså fra 2022.

Oppsummering

Denne saken søker å oppsummere tidligere vedtak og prosess om organisasjonen skal tilpasse seg regionreformen struktur. Landsstyret innstiller foreløpig på at dagens fylkesinndeling opprettholdes, men ber om innspill fra hele organisasjonene før saken ferdigstilles og fremlegges for landsmøtet. ***Landsstyret ber om tilbakemelding på om saken er tilstrekkelig belyst, og hvis ikke, hvilke områder som bør utredes videre.***

Vedlegg: Fylkeskommuner, fylkesmenn og N.K.S. fylkesinndeling pr 2020, inkludert antall lokalforeninger tilhørende hvert fylke og medlemsoversikt

Vedlegg: Oversikt over fylkeskommuner, fylkesmannsembeter og N.K.S.' fylkesinndeling inkludert antall lokalforeninger tilhørende hvert fylke og medlemmer

Navn fylkes-kommune	Tidligere fylkes-kommuner	Fylkessammenlåingdato	Antall kommuner pr 1.1.2020	Fylkesmannsembeter pr 1.1.2020	N.K.S. fylkesinndeling nye navn fra 1.1.2020 og antall lokalforeninger ¹ /registrerte medlemmer
Vestland	Hordaland og Sogn og Fjordane	1.1.2020	43	Vestland	N.K.S Vestland Nord (29/1516) N.K.S. Vestland Sør (24/1664)
Agder	Aust-Agder og Vest-Agder	1.1.2020	25	Agder	N.K.S. Agder Øst (12/641) N.K.S. Agder Vest (12/1138)
Vestfold og Telemark	Vestfold og Telemark	1.1.2020	23	Vestfold og Telemark	N.K.S. Vestfold og Telemark Øst (29/2773) N.K.S. Vestfold og Telemark Vest (13/900)
Innlandet	Oppland og Hedmark	1.1.2020	46	Innlandet	N.K.S Innlandet Vest (47/2894) N.K.S. Innlandet Øst (26/2010)
Viken	Buskerud, Akershus og Østfold	1.1.2020	51	Viken (Oslo, Buskerud, Akershus og Østfold)	N.K.S Viken Øst (13/1200) N.K.S. Viken Vest (30/2004) N.K.S: Viken Midt (35/3146)
Oslo	Oslo	1.1.2020	1	Oslo og Akershus	N.K.S. Oslo (10/1777)
Møre og Romsdal	Møre og Romsdal		26	Møre og Romsdal	N.K.S. Møre og Romsdal (33/2462)
Troms og Finnmark	Troms og Finnmark	1.1.2020	39	Troms og Finnmark	N.K.S. Troms og Finnmark Sør (36/1285) N.K.S. Troms og Finnmark Nord (17/712)
Trøndelag	Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag	1.1.2018	38	Trøndelag	N.K.S. Trøndelag-Nord (76/5057) N.K.S. Trøndelag Sør (48/4839)
Rogaland	Rogaland	Ingen endring	23	Rogaland	N.K.S. Rogaland (47/5439)
Nordland	Nordland	Ingen endring	41	Nordland	N.K.S Nordland (62/2135)

¹ Merk at antall lokalforeninger kan variere ifht pågående nedleggelse og opprettelse som skjer løpende.